

Csörgő Terézia

A TEHETSÉGGONDOZÁS EGY FORMÁJA A JÁSZSÁGBAN 15 ÉVES A CSÁNYI ALAPÍTVÁNY

Az Alapítvány logója

Alapítvány. Nagyon sokan, ha ezt a szót hallják, általában arra gondolnak, hogy egy olyan intézményről, szervezetről van szó, amelyik évente egyszer-kétszer nagyobb pénzüsszeget, esetleg ösztöndíjat ad valamilyen kiemelkedő tevékenységért, vagy segít valamilyen program lebonyolításában.

Így gondolják ezt sokan a Csányi Alapítványról is. Az emberek Jászberényben, a Jászságban két-három *Csányi-logós* kisbuszt látnak az utcán naponta többször változó időpontokban közlekedni, de nem tudják, hogy hová s miért,

s nem mindig pozitív a megnyilvánulásuk sem. Ezek a kisbuszok miért is vannak Jászberényben? Nagyon fontos feladatuk van, hiszen ezek segítik az Alapítvány mentorainak munkáját, azt a munkát, ami 2005-ben kezdődött.

Az Alapítvány céljáról, tevékenységéről

A 2005. április 7-én a Fővárosi Bíróság nyilvántartásba vette a „Csányi Alapítvány a Gyermekekért” Közhasznú Alapítványt (röviden „Csányi Alapítvány”), melyet 2006-ban kiemelkedően közhasznú szervezetté minősített.

Az Alapítvány honlapján a célokat az alapító, *Csányi Sándor* röviden így fogalmazta meg: „... a legtöbben csak úgy ismernek, mint az OTP Bank elnöke vezérigazgatóját. A sikeres üzletembert látják bennem, az ország egyik legvagyonosabb emberét. Azt azonban kevesen tudják, hogy jómagam is szerény körülmények között nőttem fel vidéken. Ezért vallom, hogy az anyagi jólét és sikerek mellett mindig szem előtt kell tartanunk azt is, hogy sokan szinte el-

viselhetetlenül nehéz körülmények között élnek hazánkban. A szegénység pedig nem válogat, nem kíméli még a legjobb képességűeket sem.

A Csányi Alapítványt 1 milliárd forinttal alapítottam a magánvagyonomból. Remélem, ez példa lesz a többi sikeres üzletember számára is. Célom, hogy a tehetséges, de hátrányos helyzetű gyermekek ne kallódjanak el Magyarországon. Mert így a nemzet legnagyobb kincsét, az emberi tudást veszítjük el.”

Az Alapítvány a fenti cél elérése érdekében sok feladatot tűzött maga elé. Az indulás előtt az Alapítvány legfőbb döntéshozó szerve, az alapítványi vagyon kezelője, a kezdetben hétfős Kuratórium azonban mérlegelte ezeket, és „*úgy döntött, hogy az alapítvány fő tevékenysége a hátrányos helyzetű tehetséges gyermekek támogatása legyen. A kuratórium állást foglalt abban is, hogy első lépésként két térségben induljon tehetséggondozó csoport – a Jászszágon és Somogy megyén belül Nagybjom térségében – 5., illetve 6. osztályos gyerekekkel, maximum 10-15 fővel, egy-egy mentor irányításával és egy-egy Közösségi Ház létrehozásával, amely a tehetséggondozás központja lesz.*”

A tehetséggondozás az Életút Programban valósul meg, amely egyedülálló komplex program, s két alapelvre épül:

„1) Hosszú távú segítségnyújtás (oktatás, szabadidős programok, szociális támogatások) a gyermekek családjaival, iskoláival szoros együttműködésben.

2) Egyénre szabott program, mely odafigyelést jelent minden gyermekre, családjukra, a tehetségfejlesztés, a hátránykompenzáció és a szociális segítségnyújtás terén egyaránt.”

Egyedülálló tehetséggondozó program azért is, mert nemes célokat fogalmaz meg, így:

„1. a gyermekek támogatása 10 éves kortól (5. osztálytól),

2. különböző életszakaszokban és iskolatípusokban más-más módon és más- más eszközökkel folytatódik,

3. amíg fiatal felnőttként a támogatottak a munkaerőpiacra kerülnek.”

Vagyis a támogatásban a folyamatosság elve érvényesül, hiszen így a hatékonyság sokkal nagyobb.

Amennyiben a tehetséges, de hátrányos körülmények között élő gyermekek bekerülnek az Életút Programba, az Alapítvány éveken keresztül segíti őket a nehézségeik leküzdésében és talentumuk kibontakoztatásában. Ez egy mentorált gyermek esetében 10-14 évig is tarthat, attól függően, hogy mikor fejezi be a tanulmányait, mikor jut el odáig, hogy bizonyítvánnyal a kezében munkavállaló lesz. S ez nem feltétlenül egyetemi diplomát jelent, hanem olyan végzettséget, amit szívesen, jó érzéssel, eredményesen folytat a mentorált.

Az alapítványi programba jelentkezett gyermekeknek a kiválasztáson/beválogatáson két tesztcsomagot kell megoldani, melyeket az Alapítvány által felkért szakemberek állítanak össze. Ezek értékelése után minden gyermekkel személyesen is beszélgetnek a kijelölést végzők. A kiválasztásban elismert és kiemelkedő tudású szakemberek, helyi pedagógusok,

családsegítők, nevelési tanácsadók, pszichológusok vesznek részt. Évente meghatározott helyen és gyermekszámban történik a kiválasztás, bevélogatás. Minden évben túljelentkezés van. Az Alapítvány, valamint a gyermek és szülei között a bevélogatás után szerződés megkötésére kerül sor, amit évente megújítanak.

A hatodik *csányis* évben, a 10. osztályos gyerekek beszámolnak az Alapítványnál töltött időről, eredményeikről, a jövővel kapcsolatos elképzelésükről, azaz portfólióvédés történik, amelynek a további teendők meghatározásában van szerepe.

Az Életút Programnak sajátossága, hogy a támogatott gyermek megmarad az eredeti szociális környezetében, de olyan lehetőségeket kap, ami segíti személyisége kibontakozását, kiteljesedését. Nem kézhez kapott anyagi támogatásról van szó, hanem különóráról, személyiségfejlesztő foglalkozásokról, nyelvtanulási lehetőségekről és nyelvvizsgákról, olyan informatikai ismeretekről és vizsgáról, amelyek ma már elengedhetetlenek.

A fejlesztő foglalkozások keretében minden támogatott gyermek részt vesz idegen nyelvi oktatásban, félévkor és év végén szóbeli vizsgát tesznek az évközi írásbeli tesztek mellett. A legjobb eredményt elérők nyári intenzív külföldi táborokban folytatják a nyelvtanulást. Az informatika oktatásának célja az ECDL (European Computer Driving Licence – Európai Számítógép-használói bizonyítvány) vizsga teljesítése, s a változó, megújuló, modern okos eszközök biztonságos használatának elsajátítása. Az önismereti és drámafoglalkozások pedig segítik a gyermekeket a hátrányos helyzetből származó negatívumok leküzdésében.

A fentiekén túl igen fontosak a közösségfejlesztő foglalkozások, rendezvények. Az Életút Program szerves része a Gyermekparlament munkája, találkozások az élet különböző területein tevékenykedő példaképekkel, valamint a gazdasági és pénzügyi élet gyakorlatának a megismerése. A szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségei a tehetségfejlesztő kulturális-gazdagító programok (Családi napok, színházlátogatások, közös mozi-, múzeumlátogatás, ünnepeinkhez kötődő rendezvények, Szülők Akadémiája stb.), a különböző Közösségi Házak közötti bajnokságok (például foci, sakk, csocsó), a hazai és külföldi táborok, ahol bővítik ismereteiket, gyakorolják a nyelvet, barátokat és életre szóló élményeket szereznek a támogatott gyerekek.

Az Alapítvány Támogatási és Ösztöndíj Szabályzata alapján minden iskolai szinten 4,5-es tanulmányi átlag felett ösztöndíjat is kapnak a diákok. Minden program térítésmentes. A fejlesztő órákat, a személyiség sokrétű bővülését segítő programokat, az évközi foglalkozásokon a gyermekek étkezését (a mentorok figyelnek erre), az utazási költségeket fizeti az Alapítvány, a táborokban a teljes ellátás ingyenes. Az iskolakezdekéskor minden család kap segítséget, karácsonykor élelmiszercsomaggal csökkentik a családok kiadásait, rászorultágtól függően kapnak a családok, a felsőoktatásban tanulók szociális segítséget.

A szakmai, a mentális, a szociális munkát, a gyermekekkel való törődést jól képzett mentorok végzik, akik az Alapítvány főállású munkavállalói. Végzettségük szerint pedagógusok,

A konyhasó hatásának vizsgálata – salátakészítés (Jászberény, 2019)

szociális munkások, gyermekvédelmi szakemberek. Elkötelezett személyek, akik szinte napi 24 órás ügyeletben vannak, akik csoportjuk tagjainak és családjának örömét, bánatát, sikerét, kudarcait ismerik, a problémák megoldásában segítik, támogatják őket. Így aztán nem csoda, hogy a támogatott gyermekek családjában családtagnak számítanak. A szakmai munka mellett a tehetséggondozás, a tehetségfejlesztés érdekében szervezik a gazdagító programokat. Az idő haladásával egyre több, majdnem felnőtt alapítványi tag segíti kismmentorként a munkájukat.

Az Alapítvány döntéshozó szerve a Kuratórium, elnöke *Csányi Erika*, az alapító felesége. A Kuratórium tagjait az alapító kérte fel. Az Alapítvány életében fontos szerepe van a Felügyelő Bizottságnak, amely három főből áll. „*Az Alapítvány adminisztratív, pénzügyi, szervezési feladatait, a tehetséggondozó program szakmai munkájának irányítását a Kuratórium elnökének vezetésével az alapítványi iroda látja el.*” Az operatív igazgató *Radoszáv Miklós*.

Az Életút Program önmagában is lehetővé teszi a támogatottak személyiségének, egyéniségének magas szintű fejlődését, de az Alapítvány nagyszámú együttműködő partnerei különböző tevékenységek megvalósítását segítik, amelyek gazdagítják, bővítik a programot. Lehetővé tették, teszik olyan pályázatok kiírását, amelyek a gyermekek számára lehetőséget biztosítanak az önálló ismeretszerzésre, gondolataik és véleményük kifejtésére, pályaorientációra és kapcsolatépítésre.

Évente megrendezésre kerül a 3 napos Életút Nap, ahol a támogatottak bemutatják az egész éves tevékenységüket. A három nap programja általában a következő (a tartalom természetesen évenként más és más):

1. nap: Felkészülés, próba, este táncház, Csányi Band koncertje
2. nap: Játékos, sportos megmértetés
3. nap: Színpadi produkciók, kiállítások, a Közösségi Házak tevékenységének bemutatása, díjak, elismerések átadása, az életút programot befejezők búcsúztatása.

Az elismerések egyike az év tanulója cím, melyet a jázsági támogatott gyerekek közül eddig *Sós Bence Lajos, Kispál Kitti, Kis Evelin Éva, Cserna Vivien, Kmett Dániel, Bolyós Roland Márk, Lévy Melitta, Kovács Viktória, Szölösi Attila, Mihályi Teréz érdemelt ki.* A másik – 2017 óta az Alapítvány legnagyobb elismerése – az Ágoston Attila-díj, melyet többek között két jázsberényi önkéntes kapott meg, 2018-ban *Fülöpné Paksi Katalin*, 2019-ben *Csörgő Terézia*. Az Életút Napon minden évben készült és készül fénykép a teljes csapatról, a támogatott gyerekekről és az Alapítvány felnőtt tagjairól.

Az Alapítvány néhány adata, eredménye a 2018-as év 12 hónapjában

A megalakulás, 2005 óta sokat változott, bővült az Alapítvány létszámban, tartalmában, s egyre több kitűzött célt érnek el a benne résztvevők. A 15 tartalmas, eredményes évből csak a tavalyi, a 2018-as év eredményeivel szeretném láttatni, hogy a kezdeti kis létszám és az eredmények hogyan is változtak.

2018-ban 85 település 175 iskolájában tanultak a támogatott gyerekek. Kezdetben 9 fő volt, számuk már 406 főre emelkedett, de a testvéreket és a családtagokat figyelembe véve több mint 1000 főt támogatott folyamatosan az Alapítvány.

Iskolai szint alapján a 406 főből 162 fő általános iskolás, 120 fő középiskolás volt, 24 fő felsőfokú szakképzésben, 82 fő felsőoktatásban vett részt, 14 fő befejezte a programot. 4 fő a tanulmányait fejezte be, leérettségizett, s munkába állt – családi körülményeik változtak, s az adott közösségük szigorú hagyományai is szerepet játszottak ebben. Számukra az érettséghez jutást tette lehetővé az Alapítvány.

2018-ban 19 fő kezdte meg felsőfokú tanulmányait, 24 fő pedig a felsőfokú szakképzést. Az egyetemeken és főiskolákon összesen már 82 fő tanult. A választott szak és a pálya megosztása a következő: 10 fő valamilyen mérnök szakon, 10 fő nyelvi, bölcsészettudományi és tanári szakon, 10 fő gazdálkodás, menedzsment, marketing szakirányban, 9 fő gazdaságinformatikus, mérnökinformatikus szakon, 6 fő egészségügyi pályára készül, 5 fő katonai, rendészeti pályára felkészítő szakon, 4 fő jogász szakon, 4 fő valamilyen pedagógus szakon készül az életre, többen tanulnak zenei, képzőművészeti, sportszervezői képzésben is. 4 fő külföldi egyetem (Bécsújhely, London, Madrid, Hollandia), 3 fő a Mc Daniels College Bu-

A jázsáságiak nemezelésének eredménye Sarlóspusztán (2019)

dapest hallgatója. Az Alapítvány a budapesti egyetemistáknak az élet megkönnyítésére lakhatást biztosít. 2018-ig a támogatottak közül 16-an diplomáztak, ők befejezték az alapítványi programot, s az a 19 fő is, aki piacképes szakmát szerzett.

Már hat Közösségi Házban folytak az Életút Program tevékenységei Jászberény, Nagybajom, Kaposvár, Pécs, Mohács és Szeged központtal összesen 19 csoportban. 19 főállású mentor irányította a szakmai munkát. 59 fejlesztőtanárr és 46 önkéntes – köztük 2 külföldi AIESEC (nemzetközi nonprofit diákszervezet) önkéntes – segítette a munkájukat, ők a szaktárgyi és a szabadidős foglalkozások megvalósításában vettek részt.

A szakmai, tartalmi munka meghatározott óraszámában folyt. Csoportos fejlesztő órák az általános iskolások esetében 26 óra/hó/fő, középiskolások esetében 29 óra/hó/fő.

A 2018-as évben a 406 támogatott gyermek közül 159 főnek volt komplett ECDL bizonyítványa (hatmodulos), 19 fő 2018-ban szerezte meg, 30 fő rendelkezik ECDL START bizonyítvánnyal (négymodulos). A nyelvvizsgák száma is fokozatosan nőtt. A nyelvvizsgák száma összesen 338, angoltól 289 főből 35 fő, németből 41 főből 9 fő, spanyoltól 6 főből 2 fő 2018-ban sikeresen nyelvvizsgázott, s egy fő lovári nyelvvizsgát tett. Az alapkövizsgák száma 170, a középfokúé 129 és a felsőfokúé 39.

A gazdagító program Közösségi Házanként változó. A mentorok ötletei, a gyermekek érdeklődése, igényei, a lehetőségek adták a tartalmat ennek a programnak. Színház-, mozi-múzeum-, kiállítás látogatása, ünnepi műsorok, rendezvények, Családi Napok szervezése,

üzemlátogatás, Szülők Akadémiája előadássorozat, hihetetlen számú esemény, melyek felsorolása sok helyet igényelne. Néhány különleges, minden Közösségi Házat érintő esemény megemlítek: a Gyermekparlament 3 fordulós sakk, e-sport, foci és csocsó bajnoksága, a 2008-ban alapított Csányi Band és a 2016-ban alapított Kamarazenekar közösségalkító próbái, a Csalaphang, amely a Pannónia Rádióban kapott műsorsáv, 7 hazai és 6 külföldi tematikus szaktábor, 12 helyi tábor tette lehetővé a közösségi közös élmények, a kapcsolatok kialakulását, fejlesztését.

Hazai táborok: Gólyatábor, Pénzügyi és dráma szaktábor, illetve Összművészeti tábor Sarlópusztán, Idegen nyelvi és természetismereti, honismereti szaktábor Tokajban és Kőszegen, Pénzügyi ismeretek szaktábor Balatonszemesen, Gondolkodásfejlesztő logika szaktábor Veszprémben.

A külföldi táborok, melyek történelmi és honismereti, illetve intenzív nyelvi képzést biztosító táborok voltak: Erdély/Csikszereda környéke, Erdély/Zsögödfürdő, Délvidék, Órvidék, München, Eastbourne.

Helyi táborok: úszótábor Jászberényben és Nagybjajomban, egészségtábor Nagybjajomban, Pécssett és Mohácson, ECDL vizsgára felkészítő tábor Pécssett, Kaposváron, Mohácson és Nagybjajomban.

Április 19. és 21. között a 13. Életút Nap Zánkán került megrendezésre. Az egyre gyarapodó számú *csányis* közösségről ebben az évben is készült kép. A Közösségi Házak tagjai más-más színű pólót viselnek, a jászságiak pólója narancssárga színű.

A jászberényi Közösségi Ház 2018-as éve

Az első tehetséggondozó csoport szervezése a Jászságban kezdődött. Valamennyi jászsági iskola értesült arról a lehetőségről, hogy az Alapítvány által megadott szempontok alapján – amelyek közül a legfontosabb a hátrányos helyzet és a megmutatkozó tehetség – javasolhatnak, jelölhetnek gyerekeket az induló csoportba. Az iskolák 49 gyermeket jelöltek. A legjobb teljesítményt nyújtó tanulók közül választotta ki a kuratórium azt a 9 főt, akik az Alapítvány tehetséggondozó programjába kerültek. A jászsági csoport tehát kilenc fővel indult. Ennek a kilencfős csoportnak és egyben az Alapítványnak az első mentora *Nagy Ildikó*, rajz, művelődésszervező, mozgókép-kutúra és video-közvetítő szakos tanár volt.

Jászberényben az önkormányzat képviselő-testületének támogatásával nagyon kedvező feltételekkel a volt Jászkürt Fogadó épületében kapott az Alapítvány 3 helyiséget Közösségi Ház kialakítására, amelynek berendezését és felszerelését számos támogató segítette. Az épület 2019-ben az Alapítvány tulajdonába került, megvásárolta a korábbi tulajdonosoktól (Magyar Állam, Jászberény Önkormányzata, FIDESZ, KDNP és az SZDSZ, MDF felszámolója).

„Az Alapítványnak a Jászsági Önkormányzatokkal és az iskolákkal, közintézményekkel kiegyensúlyozott és kölcsönösen támogató a kapcsolata, különösen igaz ez a Közösségi Háznak otthont adó Jászberényre.”

A teljesség igénye nélkül a Jászsági Közösségi Ház néhány adatával és 2018-as évének történéseivel, eredményeivel szeretném bemutatni azt a sokrétű tevékenységet, amit a jászsági *csányisok* is végeznek a kitűzött cél elérése érdekében.

2018-ban a támogatottak száma 73 fő volt, 38 fiú, 35 lány. Közülük 32 fő általános iskolás, 13 fő középiskolás, 5 fő felsőfokú (OKJ, technikum) képzésben vett részt, 18-an főiskolán vagy egyetemen tanultak, 5 fő befejezte az Életút Programot.

Jászberényben 3 csoportban folyt a munka. A támogatott gyermekek 16 településen élnek, és 15 település 33 iskolájában tanulnak. Kilenc 10. osztályos diák számolt be márciusban az alapítványi éveiről, eredményeiről, terveiről, azaz megvédte portfólióját. Mindegyikük megkapta a szakmai bizottságtól a bizalmat a további alapítványi támogatásra.

A fejlesztő foglalkozások projektmunkában hét közben és hétvégén is zajlanak. A jászsági mentorok – *Sziráki Judit* matematika-technika-kommunikáció-tehetségfejlesztő szakos tanár, *Oláh Tamás* testnevelés szakos tanító és *Nagy Ildikó* – a következőket írták erről:

Általános iskolások. „A Jászsági Közösségi Ház csoportjaiban 17 fő 6. osztályos, 1 fő 7. osztályos, 13 fő 8. osztályos aktív tanuló van. A fejlesztő foglalkozások a Közösségi Házban kerülnek megszervezésre. A fejlesztések csoportbontásban, illetve projektmunkában egyes csoportokban zajlanak, ami havonta 26 fejlesztő foglalkozást jelent. Reál és humán blokkokban kapják a gyerekek a fejlesztést.

Reál blokk: LEGO robot programozás, matematika korrepetálás, versenymatek, informatika, ECDL felkészítés, természettudományok.

Humán blokk: angol és német nyelv, dráma-színjátszás, szövegértés, kommunikáció, vizuális kultúra fejlesztést kapnak a gyerekek.”

Középiskolások. „Középiskolában 29 fejlesztő órával támogatjuk a tanulókat. A Közösségi Ház csoportjaiban összesen 10 fő aktív középiskolás korosztályú gyermek van. (...) A felsőoktatásba való sikeres felvételi elősegítéséhez egyénileg is kapnak fejlesztő órákat a tanulók a sikeres érettségi érdekében. Az idegen nyelvből B2-C1 nyelvvizsgára készülnek, matematikából és magyar nyelvből felvételi előkészítőben részesülnek. LEGO robot, vizuális kultúra, természettudományok projekteken vesznek részt. Mindemellett pályaaorientációs foglalkozásokkal segítjük a sikeres továbbtanulásukat.”

Felsőoktatásban tanulók. „Az egyetemisták a Közösségi Házban a tanulmányaiknak megfelelő témákban tartanak a fiatalabb támogatottak részére projekt napokat, melyeken mindig valami érdekességről hallhatnak a fiatalabbak, valami újdonság, különlegesség kerül bemutatásra.”

Az Állat- és Növénykertben munkálkodók egy csoportja (Jászberény, 2019)

Az Alapítvány jázsági támogatottjainak a 2018-as évvel bezárólag elért vizsgaeredményei: 41 fő rendelkezik komplett ECDL bizonyítvánnyal, 3 főnek ECDL Start kártyája van. 69 főnek van nyelvvizsgálója a következő megosztásban (B1 alapfok, B2 középfok, C1 felsőfok): angol nyelvből B1 szinten 34 fő, angol nyelvből B2 szinten 24 fő, angol nyelvből C1 szinten 3 fő, német nyelvből B1 szinten 5 fő, német nyelvből B2 szinten 2 fő, spanyol nyelvből C1 szinten 1 fő.

A gazdagító programok igazán változatosak voltak, valamilyen módon a támogatott gyerekeknek, több alkalommal a szüleiknek, sőt gyakran az egész családnak szóltak. A teljesség igénye nélkül sok programból néhányat sorolok fel.

Családi Napok, melyeken szülők, nagyszülők, gyerekek és a mentorok együttesen jutottak életre szóló élményekhez. A közös kirándulás a Mátrában a Siroki várhoz és Recsken a hajdani munkatáborhoz vezetett. A csoportok külön-külön is szerveztek programokat. Az egyik csoport tagjai családjaikkal együtt Budapesten a Bodys kiállításon jártak, a másik tagjai a közösen főzött étel elfogyasztása mellett ismerkedtek, beszélgettek, játszottak. Az Adventi Családi Napot az egész közösség együtt tartotta, amikor is ünnepi műsor, kézműves foglalkozások és teaház várt mindenkit.

Mi legyek, ha nagy leszek? A pályaválasztás segítése kiemelt feladat. A 10. osztályosoknak több pályaeorientációs napot tartott Becsei Lilla önkéntes. A Metálplaszt Kft.

üzemébe látogattak el, ahol pályaválasztásukhoz nagyon sok hasznos információt kaptak a fiatalok. Jászárokszálláson a CARRIER CR Magyarország Kft-t kereste fel az egyik csoport, hogy újabb tapasztalatokkal gazdagodjanak, melyek pályaválasztásukat segíthetik. Egy kislány tudatosan készül a katonai pályára. Szolnokon, a Helikopter bázis nyílt napján sok kérdésére kapott választ, s a gyakorlatban is kipróbálhatta állóképességét és bátorságát.

A továbbtanulás előtt álló fiatalokat segítették a középiskolák igazgatóinak tájékoztatói, valamint az Alapítvány egyetemistáinak beszámolóí, hogy mindenki a számára legmegfelelőbb középiskolát és egyetemet választhassa. A Szülők Akadémiáján az érettségiről, egyetemi felvételiéről *Becsei Lilla* pályaeorientációs tanácsadó beszélt a szülőknek, a középiskolák jellemzőiről és a felvételiéről a Lehel Vezér Gimnázium igazgatóját, *Antics Istvánt* hallgathatták meg és kaptak tőle választ kérdéseikre.

A Főnix Malom Színházban látták a *Gondnok* illetve a *Kisherceg* című előadásokat, a moziban a *Jurassic World: Bukott birodalom* című filmet. A Jász Múzeumban a Jász-kürt Fogadóról hallgattak előadást. Kedvelt és sok diákot mozgósított az alapítványi focibajnokság. Többen szurkolhattak a Groupama Arénában hét mérkőzésen. Elindult a csoportok LEGO Robot programozási projektje, ahol a téma iránt érdeklődők kicsit mélyebben is beleáshatták magukat a programozás rejtelmeibe. Húsvétkor kreatív ajándékokat készítettek, s az alapítótól, *Csányi Sándortól* kapott meglepetés óriás csokitóját közösen fogyasztották el. Az egyik csoport a tavaszi szünetben 2 napos csoportépítő projektjét a Közösségi Házban tartotta bent alvással. Az OTP mobil fogászati szűrővizsgálatot ebben az évben is igénybe vették a gyermekek. „*A Főnix Malom Színház adott otthont a csoportok Mediball mozgásművészetének, ahol közösen, de mégis személyre szabott gyakorlatokon keresztül mélyedhettek el a gyerekek pillanatnyi érzéseikben, és töltődhettek fel az őket körülvevő nyugalommal, miközben kreativitásukat is megmutathatták ebben a labdajátékban.*

Jászdózsán az OTP munkatársaival egy közös napon vettek részt a csoportok, ahol az OTP dolgozói nagyon finom ebéddel és egy kellemes nappal kedveskedtek az Alapítvány támogattjainak.

A Világsakkfesztivál helyszíne ebben az évben a Magyar Nemzeti Galéria volt, ahol a Jászságból nyolc általános iskolás vett részt, és 7 fő egyetemista önkéntesként segítette a rendezvény sikeres lebonyolítását.”

A gyerekek szeretnek fotózni, a természet szépségeire érzékenyek, szép képeket készítenek. Egerben a *Természeti kincseink* című kiállításon több fotóval szerepelt egy támogatott diáklány.

Kovács Viktória egyetemi hallgató, „öreg” *csányis* érdekes kémiai kísérleteket mutatott be. A természettudományi projekt keretében több alkalommal egyszerű kémiai és biológiai kí-

sérleteket végeztek a hatodikos mentoráltak Csörgő Terézia önkéntes tanárnő vezetésével. A Jászberényi Állat- és Növénykertben az állatokkal, azok szokásaival, viselkedésével ismerkedhettek egészen közelről, és tanulták, végezték a velük való munkát.

A nyári szünet kezdetétől több táborban is részt vettek a három jászszági csoport tagjai. Az első volt az úszótábor a 3-as csoport számára, ahol a kisebbek (hatodikosok) tanultak meg négy úszásnemet, s lettek bátrak a vízben. A csoport négy idősebb tagja már kimentorként segített.

A központi tematikus táborokban hasznosan, vidáman, játékosan töltötték a szünidőt együttesen a hat Közösségi Ház gyerekei. A jászszágiak idősebb mentoráltjai közül többen már nyári munkát vállaltak, így táborokban közülük kevesebben vettek részt, esetleg kimentorként segítettek. A kicsik viszont egy vagy több korábban felsorolt táborban töltöttek tartalmas, élményekben, ismeretekben gazdag napokat.

A pénzügyi ismeretek rögzítése, a nyelvgyakorlás Angliában, a magyar történelem számos, fontos helyszínének megismerése, sok és sokféle kirándulás Erdélyben, Örvideken, Kőszegen és környékén, a sarlóspusztai alkotói napok szélesítették a gyerekek látóterét, erősítették tudásukat, magabiztosságukat, fejlődtek testben és lélekben egyaránt.

Csányis mentoráltak írták

Kovács Viktória egyetemista, 13 éve csányis diák: „A mai napig emlékszem arra, hogy milyen boldogsággal töltött el engem és a családomat az, amikor megkaptuk az értesítést arról, hogy felvételt nyertem a Csányi Közhasznú Alapítványba, és hogy ezáltal a jászszági közösségi ház tagja lettem.

Ennyi év távlatából mondhatom, hogy jól gondoltam akkor, hogy egy csodás dolog részese lettem. Ahogy visszaemlékszem az általános iskolás éveimre, eszembe jutnak a jó hangulatban telt angol, informatika, dráma, önismeret órák, a hétvégi kirándulások, közös táborok és jutalom külföldi táborok. Az előbbieket az alapítványnak köszönhetem, abban biztos vagyok, hogy önfinanszírozásból ezek nem valósulhattak volna meg. Legnagyobb élményem az volt, hogy hetedik osztály utáni nyáron kiutazhattam két hétre Brightonba, ahol angol családnál laktam és nyelviskolába jártam.

Ezután a gimnáziumban, az iskolás társaimhoz képest hamarabb sikerült megszereznem a nyelvvizsgát, az ECDL vizsgát, amit az alapítványnak köszönhetek, és ezeknek a hasznát a mai napig érzem. Emellett olyan szintű érettségi felkészítést kaptam, amely nemcsak az érettségire készített fel, hanem olyan tudásra, tanulási készségre tettem szert általuk, amelyekkel az egyetemen is megálltam a helyemet. Az általános érettségi tárgyak mellett kémiából tettem emelt érettségit, ehhez az alapítvány a legmegfelelőbb tanárt kereste fel nekem, megfelelő kémia alapot szereztem tanárnőnek köszönhetően, amire tudtam építkezni, sokszor emlegettem

Terike nénit, amikor a többi szaktársamnak nehézségei voltak a kémiás tárgyakkal. Mindezeknek köszönhetően felvételt nyertem a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem környezetmérnök alapszakjára, majd pedig műszaki menedzser mesterszakjára.

Az alapítvány az egyetemet megelőzően ellátott készségekkel, az egyetemen pedig olyan háttérrel, támogatást nyújt, amely lehetőséget ad arra, hogy csak a tanulmányainkra tudjunk koncentrálni. Jelenleg pedig az a célom, hogy megháláljam a meghálálhatatlant az alapítványnak, ezt pedig önkénteskedéssel teszem.”

Kispál Kitti 2019 szeptemberétől egyetemista, 10 éve csányis diák: „Az Alapítvány minden diákjának hatalmas lehetőséget ad ahhoz, hogy elérje az álmát, bármilyen körülmények közé is született.

A 10 éves tagságom alatt középfokú majd felsőfokú angol nyelvvizsgát tettem, ECDL bizonyítványt szereztem, jeles eredménnyel érettségiztem és megkezdhetem hamarosan az egyetemi tanulmányaim is. Ezekhez hatalmas segítséget kaptam, lehetőségem volt különórákra akár csoportosan, akár egyedül, igényektől függően. Tudom, hogy ezek nélkül a felkészítések nélkül sokkal nehezebben vagy egyáltalán nem jutottam volna el idáig.

Mindezek mellett társaimmal számtalan kiránduláson, táborban vehettem részt. Az Alapítvány belső versenye segítségével 5 alkalommal utazhattam Angliába fejleszteni nyelvtudásom, valamint jártam Romániában, Ausztriában, Szlovákiában, Horvátországban, Szerbiában és ezentúl majd az egész Magyarországot felfedeztük.

Hatalmas segítség az is, hogy gyakran érkezik adomány is az Alapítványhoz, ami lehet ruha, élelmiszer, akár bútor is, ezek megkönnyítik a »csányisok« családjainak mindennap-

Családi kirándulás a Mátrába (Jászságiak, 2018)

jait. Karácsonykor minden diák élelmiszer csomagot kap, és emellett folyamatos ösztöndíj program működik.

Ami pedig talán a legfontosabb, az Alapítványban töltött évek alatt egy fantasztikus közösség részesei lehetünk, ahol támogatnak minket és mellettünk állnak, a csoportok nagyon összetartók, valamint mindenki feltétel nélkül megbízhat a mentorában. Nagyon hálás vagyok azért, hogy az Alapítvány része lehetek, és bízom abban, hogy talán egyszer én is támogatóvá válhatok diákból, hogy minél több gyerek a részese lehessen ennek.”

Pintérné Bordás Mariann négygyermekes édesanya: „Nagylányom, Nóri immár 3 éve »csányis«. Általános iskolás tanító nénink hívta fel a figyelmünket, hogy nagycsaládosként felvételt nyerhetünk a Csányi Alapítvány által működtetett közösségbe. Sikerült, és azóta Nóri számára kinyílt a világ.

Ugyanis azon túl, hogy kivételes pedagógusok foglalkoznak a gyerekekkel, nagyszerű módszerekkel fejlesztve képességeiket az olyan tantárgyakban, mint az idegen nyelvek vagy a számítástechnika, informatika, robotika, rengeteg új dologgal ismerkedhetett meg. Azóta nem csak a sulis és a lovaglás tölti ki az életét, hanem megtanult számos kézműves technikát mentorától, beletanult a fotózás rejtelmeibe.

Számos szaktáborba jutott el az ország különböző részeire, ahol a kikapcsolódás mellett fontos a tehetséggondozás. Mindig valamilyen tematikája van a táboroknak, pl. állatkerti-, nyelvi-, egészség-, összművészeti tábor.

Nagyon sok új barátra lelt, a közösségi házba még a fárasztó iskolai órák után is szívesen megy.

Mindezekén túl – amiért mindig hálás leszek az Alapítvány dolgozóinak és életre hívóinak – a lányom végre elhiszi, hogy ő is sok dologban tehetséges, önbizalma nőtt, és nagyon büszke saját számláján gyűjtögetett ösztöndíjára is, amit szintén a Csányi Alapítvány folyósít a 4,5-ös tanulmányi átlagot elérő kis diákjának.”

Azt gondolom, hogy ők hárman az többiek véleményét is közvetítették.

Befejezésként

Az Alapítvány fejlesztése folyamatos. Gyarapodik a támogatottak száma. 2019-ben beválogatás volt Jászberényben a 4. csoport megalakítása, Szegeden pedig csoportbővítés miatt. Azaz, a Jászágban már négy csoport négy mentorral fog dolgozni az Alapítvány céljainak elérése, a tehetséges, de hátrányos helyzetű gyermekek egyéniségének, tehetségének kialakulása, felszínre kerülése érdekében. A 4. csoport mentora *Hábenciusné Balla Andrea* informatikus könyvtáros, közönségszervező (olvasásnépszerűsítő, mentálhigiénés).

2020-ban Jászberényben csoportbővítésre kerül sor újabb beválogatással. Minden csoportbővítés a felsőfokú tanulmányt kezdők helyére történik. Szentesen megnyílik

a 7. Közösségi Ház. 2020-ban így már 500 körüli lesz a támogatott gyermekek száma.

Miért is vannak a *Csányi logós* kisbuszok Jászberényben? Segítik a mentorok munkáját, akik a szakmai munka, a gazdagító programok szervezése mellett minden téren gondoskodnak a gyermekekről. Hozzák-viszik a kisebbeket otthonról a Közösségi Házba és fordítva, hiszen a Jászság egész területéről vannak a támogatottak. Ugyanakkor intézik is a támogatottak ügyes-bajos dolgait, családjaikat látogatják, figyelnek minden rezdülésükre és még sok minden más feladatot is ellátnak. A Közösségi Ház a gyerekek második otthona, ahol az alapítványi programban résztvevő jászsági támogatott gyerekek a szakmai és sok más ismeret mellett megtanulják egymás tiszteletét, elfogadását, megtapasztalják és megélik a valahová tartozás, az örök barátság élményét. Az alapítványi támogatás, gondoskodás nem zárul az Életút Program zárásával, az Alapítványra a felnőtt életben is számíthatnak.

A gyerekek számára természetes, hogy a *csányis* „közösség életében érték a tudás és a tanulás, s fontos a jókedv, a vidámság.”

Források

A Csányi Alapítvány honlapján megtalálható dokumentumok

A jászsági mentorok 2018. évi beszámolója